

MR. J.A.C. VAN VEERSEN

Beslag op kredietruimte; een uitgemaakte zaak

De Hoge Raad heeft gesproken¹: het kan niet. Nog niet opgevraagd krediet bij een bank is niet vatbaar voor (derden)beslag. Ook als de beslagdebiteur ná het beslag een betalingsopdracht ten laste van zijn krediet geeft, zal het daarmee corresponderende bedrag niet vatbaar zijn voor beslag. Beslag op niet-benutte kredietruimte kan volgens de Hoge Raad niet aanvaard worden omdat (i) de aard van de relatie tussen de bank en de cliënt, (ii) het systeem van ons faillissements- en beslagrecht en (iii) bezwaren van praktische aard zich daartegen verzetten.

Aan de hand van deze drie punten zal ik het arrest van de Hoge Raad van 29 oktober 2004 bespreken en van commentaar voorzien. Hierbij zal ik steeds – voorzover nodig – de opvattingen van A-G Huydecoper, het Gerechtshof 's-Hertogenbosch² en andere schrijvers betrekken.

Relatie tussen de bank en de cliënt

Het giro-arrest als uitgangspunt

De vraag of beslag gelegd kan worden op kredietruimte dient beantwoord te worden aan de hand van artikel 718 jo. 475 Rv. Op grond van het laatstgenoemde artikel zijn voor beslag vatbaar – voorzover hier relevant – vorderingen die de beslagdebiteur op derden mocht hebben of uit een ten tijde van het beslag reeds bestaande rechtsverhouding rechtstreeks zal verkrijgen. Reeds in 1929 heeft de Hoge Raad in het giro-arrest³ bepaald dat alleen de gelden die ten tijde van het beslag door de bank aan haar cliënt verschuldigd zijn, door het beslag worden getroffen.

Gelden die na het beslag op de rekening-courant van de cliënt worden gestort vallen niet onder het beslag.

De eiser in cassatie in de in deze bijdrage besproken zaak gaat niet uit van de met betrekking tot dit onderwerp in de literatuur gehanteerde ‘ruime opvatting’, op grond waarvan op het nog niet benutte gedeelte van de kredietruimte als bestaande vordering onder de bank beslag gelegd kan worden. Het cassatiemiddel is gebaseerd op de opvatting dat het niet benutte gedeelte van de kredietruimte door het beslag is getroffen indien en voorzover de cliënt na de beslaglegging gebruikmaakt van zijn wilsrecht door betalingsopdrachten aan de bank te verstrekken. Beide opvattingen leiden echter tot hetzelfde: niet benutte kredietruimte wordt door beslag getroffen. Mijns inziens is dit gevolg in de kern in strijd met het reeds genoemde giro-arrest, nu het meebrengt dat ook gelden die na het beslag zijn bijgestort dan wel aangesproken onder het beslag zouden vallen.

De kernvraag

De voorzieningenrechter in eerste aanleg heeft onder ‘kredietruimte’ – kort gezegd – verstaan de bereidheid van de bank om, ondanks dat de cliënt slechts een schuld heeft bij die bank, door de cliënt gegeven betalingsopdrachten uit te voeren⁴. Op grond van de kredietovereenkomst is de bank contractueel gehouden dergelijke opdrachten uit te voeren.

A-G Huydecoper⁵ heeft in zijn conclusie benadrukt dat het in deze zaak niet gaat over de vraag of

1 HR 29 oktober 2004, *JOR* 2004/338.

2 Het Gerechtshof 's-Hertogenbosch wees in deze zaak arrest op 8 april 2003.

3 HR 10 mei 1929, *NJ* 1929, 1378.

4 Zie r.o. 4.2 van de voorzieningenrechter, zoals opgenomen in de conclusie van A-G Huydecoper onder HR 29 oktober 2004, *JOR* 2004/338.

5 Sub 37 van zijn conclusie.

het recht van de cliënt om betaling te vragen vatbaar is voor beslag, doch of het recht om van de bank nakoming te verlangen (nadat de betalingsopdracht is gegeven) door een eventueel derdenbeslag wordt getroffen. Dit vorderingsrecht is alsdan immers in het vermogen van de cliënt gevallen. Met deze constatering ben ik het eens.

A-G Huydecoper heeft in zijn beantwoording van deze vraag echter een in mijn ogen gekunsteld en onnodig onderscheid gemaakt tussen enerzijds de geldopname van de cliënt uit het krediet ten behoeve van zichzelf en anderzijds de betalingsopdracht door de cliënt op grond waarvan de bank aan een derde betalingen moet verrichten uit het krediet. Het vorderingsrecht dat na de afroep door de cliënt ten behoeve van de cliënt zelf ontstaat is volgens A-G Huydecoper vatbaar voor beslag (A-G Huydecoper merkt hierbij op dat dit er in de praktijk op zal neerkomen dat de cliënt een dergelijke afroep niet meer zal doen). Het recht dat bestaat (bij de derde) op uitbetaling door de bank na een betalingsopdracht ten laste van het krediet is volgens A-G Huydecoper echter niet vatbaar voor beslag nu het een vordering betreft die naar haar aard niet vatbaar is voor beslag, in de zin van artikel 475a Rv. Onder deze bepaling vallen prestaties van persoonlijke aard, die slechts aan de crediteur persoonlijk kunnen worden geleverd. Dergelijke prestaties zijn daarom niet vatbaar voor tenuitvoerlegging langs de weg van (openbare) verkoop. Ik begrijp de stelling van A-G Huydecoper zodanig dat het bedoelde vorderingsrecht niet ontstaat ten behoeve van de cliënt, doch ten behoeve van de derde en dat daardoor geen executie van die prestatie kan plaatsvinden. A-G Huydecoper heeft derhalve geconcludeerd dat een dergelijk vorderingsrecht ten behoeve van de derde wel degelijk als vermogensrecht te kwalificeren is, doch niet vatbaar is voor een vóór de betalingsopdracht gelegd derdenbeslag.

De Hoge Raad is in dit onderscheid niet meegegaan, doch heeft zich beperkt tot de kernvraag van A-G Huydecoper of de niet-benutte kredietruimte onder een beslag kan vallen dat is gelegd vóórdat de cliënt een betalingsopdracht heeft gegeven (ongeacht of deze opdracht ten behoeve van zichzelf of van een derde is).

Het wilsrecht

De Hoge Raad⁶ heeft overwogen dat voor een bank die aan haar cliënt een krediet verschaft pas een verbintenis tot uitbetaling van een bedrag uit dat krediet ontstaat, zodra die cliënt daarom vraagt bij de bank. Het moment waarop de cliënt tot uitbetaling van een bedrag uit het krediet verzoekt staat geheel ter vrije keuze van de cliënt. De Hoge Raad heeft deze keuze dan ook – in navolging van het Gerechtshof 's-Hertogenbosch – gekwalificeerd als een wilsrecht⁷. Een wilsrecht is een bijzondere vorm van een vermogensrecht. Onder wilsrecht wordt verstaan de bevoegdheid om door een wilsverklaring, al dan niet gepaard gaande met een rechterlijke uitspraak, een nieuwe rechtstoestand te scheppen⁸. Het hof heeft in deze zaak overigens overwogen⁹ dat een wilsrecht niet gekwalificeerd kan worden als een zelfstandig vermogensrecht, waardoor het geen goed is in de zin van artikel 3:1 BW.

Die opvatting vindt geen steun bij de Hoge Raad. Een wilsrecht is volgens de Hoge Raad niet vatbaar voor beslag en executie omdat het niet kan worden overgedragen. Uitoefening van het recht is immers uitsluitend afhankelijk van de wil van de persoon aan wie dat recht verbonden is. Bij overdracht van het wilsrecht zou een rechtsbetrekking ontstaan tussen de derde en de bank. De bank zou hierover geen zeggenschap hebben, hetgeen onwenselijk is, nu juist voor de bank de persoon van haar cliënt van groot belang is bij het aangaan van de kredietovereenkomst.

Verdaas¹⁰ vindt de overweging dat een wilsrecht niet vatbaar is voor beslag omdat het niet kan worden overgedragen een vergissing van de Hoge Raad. Hij meent dat onoverdraagbaarheid van een vorderingsrecht niet aan beslag in de weg staat. De enige reden dat een wilsrecht niet voor beslag vatbaar is, is volgens Verdaas omdat het geen vorderingsrecht is. Ik kan mij in deze redenering goed vinden. Terecht merkt Verdaas op dat verhaal in de redenering van de Hoge Raad te eenvoudig omzeild zou kunnen worden, simpelweg door de onoverdraagbaarheid van een vorderingsrecht overeen te komen.

De rechtsoverdracht

Ten aanzien van de vordering die na het uitoefenen van het wilsrecht op de bank bestaat, zijn in dit arrest drie verschillende visies aan de orde geweest.

6 HR 29 oktober 2004, *JOR* 2004/338, r.o.3.5.

7 Zie voor een andere mening: J.W.H. Blomkwist, 'Beslag op kredietruimte, de tweede ronde!', *WPNR* 6622, 14 april 2005.

8 Asser 3-I, *Algemeen Goederenrecht*, nr. 2, 14^e druk, W.E.J. Tjeenk Willink: Deventer, 2001.

9 R.o. 4.18 van het in cassatie bestreden arrest van Hof 's-Hertogenbosch van 8 april 2003.

10 A.J. Verdaas, 'Beslag op kredietruimte: het eindspel', *WPNR* 6615, 26 maart 2005.

Het hof is – in navolging van de voorzieningenrechter in eerste aanleg – van oordeel dat het uitoefenen van het wilsrecht door de cliënt leidt tot een aanspraak op uitvoering van die opdracht door de bank en derhalve niet tot een geldvordering op de bank. Die aanspraak vloeit volgens het hof voort uit de uitoefening van het wilsrecht door de cliënt en niet rechtstreeks uit de rekening-courantverhouding/kredietovereenkomst. Ook deze aanspraak vormt volgens het hof, evenals het wilsrecht tot het verkrijgen van de aanspraak, geen vermogensrecht waarop beslag gelegd kan worden.

A-G Huydecoper¹¹ ziet dit anders. Het rechtstreekse verband tussen de (in zijn ogen mogelijk voor beslag vatbare) vordering en de rechtsverhouding omvat volgens A-G Huydecoper tevens de vorderingen die op een bestaande rechtsverhouding berusten, maar door een latere rechtshandeling of wilsverklaring in het leven worden geroepen.

De Hoge Raad heeft uiteindelijk geoordeeld dat de rechtsverhouding die bestaat tussen de bank en de cliënt uit hoofde van de kredietfaciliteit op zich geen grond is voor een (voorwaardelijke) vordering van de cliënt op de bank. Een dergelijke overweging is eerder gehanteerd in het Visserij-arrest¹². Daarin oordeelde de Hoge Raad dat een toekomstige vordering niet kan worden geacht reeds te hebben bestaan ten tijde van het ontstaan van de desbetreffende rechtsverhouding op grond van het enkele feit dat zij daarin haar onmiddellijke grondslag vindt. Tevens heeft de Hoge Raad reeds in 1988 geoordeeld dat aanspraken die afhankelijk zijn van nog af te leggen wilsverklaringen als niet rechtstreeks uit een reeds bestaande rechtsverhouding voortvloeiend kunnen worden beschouwd¹³. Pas indien de wilsverklaring is afgelegd zal de alsdan ontstane vordering geacht kunnen worden rechtstreeks uit een reeds bestaande rechtsverhouding voort te vloeien.

Ik zie dit genuanceerd anders. Zolang de cliënt nog niet uitbetaling onder de kredietovereenkomst heeft opgevraagd heeft hij mijns inziens een voor-

waardelijke (tevens verdedigbaar acht ik: toekomstige¹⁴) vordering op de bank. De vordering wordt pas onvoorwaardelijk op het moment dat de cliënt uitbetaling van (een gedeelte van) het krediet heeft opgevraagd. De grondslag van de vordering die ná het opvragen van betaling onder de kredietovereenkomst ontstaat vindt volgens de Hoge Raad (en daar ben ik het mee eens) haar onmiddellijke grondslag in de kredietovereenkomst¹⁵. Zij valt echter niet meer onder het eerder gelegde beslag. Deze vordering kan mijns inziens slechts vallen onder een beslag indien dat beslag is gelegd tussen het moment van de wilsverklaring (het ontstaan van de vordering) en uitbetaling daarvan door de bank¹⁶. Omdat deze twee momenten veelal samenvallen, zal deze conclusie er in de praktijk toe leiden dat onbenutte kredietruimte niet vatbaar is voor beslag.

De tot dusver in deze bijdrage beschreven argumentatie van de Hoge Raad voor de overweging dat beslag in het onderhavige geval niet mogelijk is omdat de aard van de relatie tussen de bank en de cliënt zich daartegen verzet, is mijns inziens niet eenduidig. Door te overwegen dat bij het aangaan van de kredietovereenkomst geen vordering op de bank bestaat zolang de betalingsopdracht nog niet is gegeven heeft de Hoge Raad de tekst van artikel 475 Rv weten te omzeilen. Een niet-bestaande vordering kan immers niet rechtstreeks uit een bestaande rechtsverhouding verkregen worden, vanwege het simpele feit dat de vordering niet bestaat. Een redenering die tot eenzelfde conclusie leidt, doch die wellicht beter te volgen is, is dat bij het aangaan van een kredietovereenkomst een voorwaardelijke (dan wel toekomstige) vordering van de cliënt op de bank ontstaat die rechtstreeks uit die kredietovereenkomst verkregen wordt. Slechts het invoeren van het wilsrecht door de cliënt zelf zal een (onvoorwaardelijke) vordering op de bank doen ontstaan. Mijns inziens zou de overweging afgeleid van het giro-arrest dat slechts voor beslag vatbaar zijn gelden die op het moment van het beslag reeds zijn gestort dan wel (in geval van een krediet) aangesproken, voldoende moeten zijn om tot de overweging te komen dat onbenutte (nog niet opge-

11 Sub 51 van zijn conclusie. Opgemerkt zij dat A-G Huydecoper heeft geconcludeerd tot vernietiging van het arrest van het hof, terwijl de Hoge Raad het cassatieberoep heeft verworpen.

12 HR 26 maart 1982, NJ 1982, 615, m.nt. W.M. Kleijn.

13 HR 25 maart 1988, NJ 1989, 200.

14 Zie hierover ook A.J. Verdaas, t.a.p.

15 In deze overweging wijkt de Hoge Raad af van het giro-arrest, waarin bepaald is dat betalingen ontvangen op een rekening-courant niet hun onmiddellijke grondslag vinden in de rekening-courantverhouding tussen bank en cliënt. Zie ook N.W.M. van der Heuvel, 'Beslag op kredietruimte', *Bb*, nr. 25, 10 december 2004.

16 Voor een andere mening zie: M.B. Beekhoven van den Boezem, 'Rechtstreeks in de tweede graad? Artikel 475 Rv nader belicht', *WPNR* 19 maart 2005, nr. 6614.

vraagde) kredietruimte niet vatbaar is voor beslag.

Verrekening door de bank

In het hypothetische geval dat het verlot tot het beslag op de niet-benutte kredietruimte executoriaal is geworden, zal de bank volgens de Hoge Raad een beroep op haar verrekeningsbevoegdheid doen. Op grond van artikel 6:130 leden 1 en 2 BW is de schuldenaar (de bank), indien op een vordering beslag is gelegd, bevoegd een tegenvordering op de oorspronkelijke schuldeiser (de cliënt) te verrekenen, mits deze tegenvordering uit dezelfde rechtsverhouding als de beslagen vordering voortvloeit of reeds vóór het beslag aan hem is opgekomen en opeisbaar is geworden.

Bovendien bepaalt artikel 19 van de Algemene Bank Voorwaarden dat de bank steeds bevoegd is om hetgeen zij al dan niet opeisbaar of onder voorwaarde van de cliënt heeft te vorderen, te verrekenen met al dan niet opeisbare vorderingen van de cliënt op de bank. Indien op de vordering van de cliënt beslag wordt gelegd zal de bank van haar verrekeningsbevoegdheid gebruik mogen maken, ook als de vordering van de bank op de cliënt of de tegenvordering van de cliënt op de bank nog niet opeisbaar is.

De bank zou zich derhalve steeds met succes op verrekening hebben kunnen beroepen¹⁷.

Opeisbaar worden krediet in geval van beslag

Naast de mogelijkheid van verrekening (achteraf) zal een bank steeds in haar standaardmodel voor kredietovereenkomsten hebben opgenomen dat beslag op het krediet (dan wel faillissement, surseance of change of control bij de cliënt) zal leiden tot een onmiddellijk recht van beëindiging van de kredietovereenkomst voor de bank. Een beslaglegger zou zich niet hebben kunnen wapenen tegen een dergelijk beding, nu hij door middel van het beslag niet meer rechten kan verwerven dan de beslagdebiteur had.

Het systeem van ons faillissements- en beslagrecht

De parlementaire geschiedenis van artikel 475 Rv leert ons dat het beslag ertoe strekt dat zo snel moge-

lijk verhaal plaatsvindt¹⁸. Een derdenbeslag op (niet benutte) kredietruimte heeft die strekking volgens de Hoge Raad echter niet. Het beslag treft immers de vordering die door de cliënt op de bank ontstaat zodra de cliënt opdracht heeft gegeven aan de bank om uit het krediet een bedrag te betalen. De cliënt zou deze opdracht echter niet geven indien het hem bekend is dat de vordering die daardoor ontstaat onder het beslag valt. In geval van conservatoir beslag zou de bank alsdan immers het bedrag van de vordering moeten reserveren ten behoeve van de beslaglegger en in geval van executoriaal beslag zou de bank aan de beslaglegger moeten uitbetalen in plaats van aan de cliënt. Hoe dan ook, de cliënt zou geen baat hebben bij het geven van de opdracht, waardoor hij (naar redelijkerwijs aangenomen mag worden) deze opdracht niet zou geven. Het hof heeft hierover in deze zaak reeds overwogen¹⁹ dat de beslaglegger nooit het wilsrecht van de cliënt om betaling onder het krediet te vragen kan uitoefenen (of afdwingen), nu dit recht uitsluitend toekomt aan de cliënt. Hierdoor zal verhaal niet meer plaatsvinden en wordt derhalve aan de strekking van beslag voorbijgegaan.

Praktische bezwaren

Belasting voor banken

De Hoge Raad heeft één praktisch bezwaar gesignaleerd dat het oordeel ondersteunt dat beslag op onbenutte kredietruimte niet kan; het zou een te grote belasting voor de banken opleveren.

Een ijzeren regel bij derdenbeslag is dat de derdebeslagene (de bank) als gevolg van het derdenbeslag niet in een slechtere positie mag komen te verkeren dan waarin hij stond tegenover de beslagdebiteur²⁰. Indien meerdere vennootschappen binnen één groep gebruikmaken van dezelfde kredietruimte en de beslaglegger slechts een vordering heeft op één van die vennootschappen, loopt de bank bij uitbetaling aan de beslaglegger volgens de Hoge Raad een niet te onderschatten risico dat er niet-bevrijdend betaald is. Een andere vennootschap uit de groep (niet zijnde de beslagdebiteur) kan immers opdracht hebben gegeven tot uitbetaling onder de kredietovereenkomst. Als de bank het met die opdracht corresponderende bedrag vervolgens (als gevolg van het executoriaal

17 Voor een andere mening (waarbij mijns inziens voorbij wordt gegaan aan artikel 19 ABV), zie: A. van Hees, in zijn noot onder HR 29 oktober 2004, *JOR* 2004/338 en W. Keukens en A. Oudshoorn, 'Beslag op kredietruimte: een arrest zonder gulden beslag...', *Ars Aequi* 54, 2005, nr. 1.

18 *Parlementaire Geschiedenis van het Nieuwe BW, wijziging Rv e.a.w., MvA II Inv. bij art. 475 Rv*, p. 158, Kluwer: Deventer, 1992.

19 R.o. 4.18 in het arrest van het hof van 8 april 2003, zoals verwoord in de conclusie van A-G Huydecoper in HR 29 oktober 2004, *JOR* 2004, 338.

20 HR 30 november 2001, *NJ* 2002, 419.

beslag op de niet-benutte kredietruimte) aan de beslaglegger uitkeert, dient de bank dit bedrag alsnog aan de opvragende vennootschap uit te keren. Het beslag bestond immers niet ten laste van de opvragende vennootschap. Deze complicatie zou, indien beslag op niet-benutte kredietruimte zou zijn toegestaan, vermoedelijk tot gevolg hebben dat banken risicobeperkende maatregelen zouden treffen (zoals verhogen tarieven en aanpassing van de kredietvoorwaarden).

Van Hees (in zijn noot onder het arrest van 29 oktober 2004 in de *JOR*)²¹ ziet dit bezwaar niet. Hij meent dat het krediet van de concernvennootschappen ten laste waarvan het beslag niet is gelegd buiten het beslag zouden vallen. Dit moge zo zijn, doch in ieder geval zou de mogelijkheid van beslag op kredietruimte een extra administratieve belasting voor de bank inhouden, omdat de bank steeds zou moeten nagaan of de betalingsopdracht van de beslagdebiteur komt of van een andere groepsvennootschap. De kredietverlening is een maatschappelijk nuttig instrument; enige afbreuk daaraan zou volgens de Hoge Raad onwenselijk zijn.

Beslaglegger verkrijgt tevens terugbetalingsverplichting

Een (mijns inziens zeer reëel) bezwaar van praktische aard dat A-G Huydecoper²² heeft opgemerkt, maar waarover de Hoge Raad zijn licht niet heeft geschinen, is dat een crediteur die beslag legt op krediet in feite niets wint. Hij legt immers beslag op een schuld, waardoor hij tezamen met de vordering voor het bedrag uit de krediet, tevens de tegenprestatie verkrijgt. De schuldeiser kan immers slechts verhaal zoeken op de vermogensbestanddelen van de cliënt; hem komt niet meer toe dan de cliënt heeft. Deze tegenprestatie zal natuurlijk bestaan uit de verplichting tot terugbetaling aan de bank, maar bovendien uit het (indien de kredietovereenkomst daarin voorziet) verschaffen van zekerheden aan de bank voor de nakoming van de terugbetalingsverplichting. Dit gevolg maakt beslag op niet-benutte kredietruimte op zich al zinloos.

Gelijkheid van crediteuren

Op grond van artikel 3:277 lid 1 BW hebben schuldeisers onderling een gelijk recht om uit de opbrengst van de goederen van hun debiteur te worden voldaan naar evenredigheid van ieders vordering. De Hoge Raad onderkent in zijn arrest van 29 oktober

2004 dat het verbod op beslag op kredietruimte eraan kan bijdragen dat schuldeisers niet altijd gelijk behandeld worden. Andere goederen van de cliënt (die wel voor beslag vatbaar zijn) zullen, omdat de bank deze in het kader van de kredietovereenkomst tot zekerheid heeft verkregen, minder waardevol zijn voor de beslaglegger. A-G Huydecoper²³ merkt terecht op dat de beslagdebiteur bovendien, indien al zijn andere goederen beslagen zijn, alsnog andere crediteuren (dan de beslaglegger) kan voldoen uit de kredietruimte.

De Hoge Raad acht deze bezwaren echter van ondergeschikt belang, omdat de beslaglegger als alternatief de mogelijkheid heeft om het faillissement van zijn debiteur te verzoeken (zie artikel 1 lid 1 Fw). Bovendien hoeft het feit dat de bank reeds zekerheidsrechten gevestigd heeft op de andere goederen van de cliënt de beslaglegger er niet van te weerhouden alsnog over te gaan tot beslag. Indien dit beslag executorial wordt, zal de bank wellicht overgaan tot executie. Dit risico zal voor de beslagdebiteur voldoende aanleiding zijn om de vordering van de beslaglegger te voldoen, daarvoor zekerheid te stellen of een betalingsregeling te treffen.

Conclusie

De Hoge Raad heeft geconcludeerd dat het nog onbenutte gedeelte van de kredietruimte bij een bank niet vatbaar is voor beslag. Het lijkt erop dat de Hoge Raad echter eerst tot deze conclusie is gekomen en vervolgens de redenering daartoe is gaan opbouwen. Desalniettemin is met dit arrest aan een periode van rechtsonzekerheid een eind gekomen. Voor zowel de banken als de bedrijven die gebruik maken van een kredietfaciliteit (dat doet het merendeel) is een risico geweken. Het maatschappelijk nut van de kredietovereenkomst is door de Hoge Raad op waarde geschat en betrokken bij de overwegingen, waardoor dit uiteindelijk als een voor de praktijk bevredigende uitspraak kan worden beschouwd.

Mr. J.A.C. van Veersen is advocaat bij Loyens & Loeff N.V.

21 *JOR* 2004/338. Dezelfde visie heeft S-J Spanjaard, 'Beslag op kredietruimte', *Ondernemingsrecht* 2005, afl. 2.

22 Sub 23 van zijn conclusie.

23 Sub 6.b van zijn conclusie.